

ŚRODA Z PROFILAKTYKĄ

PADACZKA

jest jedną z najczęstszych chorób neurologicznych występuje u ok 1% populacji, dotyczy ok. 400 tys. Polaków. Istotą padaczki jest trwała skłonność mózgu chorego do generowania napadowych objawów, wynikających z nadmiernych wyładowań komórek nerwowych – czyli napadów padaczkowych.

Napady padaczkowe mogą mieć bardzo zróżnicowaną formę i przebiegać z zaburzeniami ruchowymi, zaburzeniami czucia (w tym zaburzeniami zmysłów np. widzenia, powonienia, słuchu), a także zmianami zachowania czy też kontaktu. W części przypadków dochodzi do nagłej utraty przytomności, co może grozić np. upadkiem. Może w tej sytuacji dojść do wyprężenia, a następnie drgawek całego ciała, po których ustąpieniu pojawia się faza senności. Po wybudzeniu chory często bywa dezorientowany i nie w pełni świadomy sytuacji.

Pierwsze objawy padaczki mogą wystąpić w każdym wieku, jednak najczęściej choroba zaczyna się w dzieciństwie i u osób starszych. Padaczka jest chorobą przewlekłą i bardzo często chory zmagają się z nią przez całe swoje życie. Lęk przed kolejnym napadem i związana z tym niepewność oraz brak poczucia bezpieczeństwa są olbrzymim, trwającym wiele lat obciążeniem zarówno dla chorych jak i ich najbliższych.

Podłoże padaczki może być bardzo zróżnicowane, ale u ponad połowy chorych nie udaje się zidentyfikować konkretnych przyczyn tej uciążliwej choroby.

U dzieci znane przyczyny padaczki obejmują m.in. choroby wrodzone, takie jak wady rozwojowe mózgu, choroby uwarunkowane genetycznie, choroby zakaźne przebyte w życiu płodowym, uszkodzenia

okołoporodowe, ale także infekcje, urazy i inne choroby przebyte w późniejszym okresie.

Najczęstsze znane przyczyny padaczki u osób dorosłych to: nowotwory śródczaszkowe, zmiany pourazowe, zapalenia mózgu i opon mózgowo-rdzeniowych, zmiany naczyniowe w tym udary niedokrwienne i krwotoczne, a także choroby neurodegeneracyjne (m.in. choroba Alzheimera).

Co ważne, nie każde zdarzenie napadowe jest objawem padaczki. Napad drgawkowy może być spowodowany i wystąpić również u osoby poddanej działaniu czynników stresowych takich jak wysoka temperatura ciała (drgawki gorączkowe u dzieci), alkohol, niektóre leki, uraz głowy, a także nieprawidłowe stężenie we krwi cukru czy też elektrolitów.

Leczenie przeciwpadaczkowe włącza się z reguły u osób, u których wystąpił więcej niż jeden napad padaczkowy.

Rozpoznanie padaczki nie przekreśla szansy na realizację planów życiowych i osiągnięcie sukcesu, czego dowodem jest długa lista osób znanych, które cierpiały na tę chorobę: Ludwig van Beethoven, Napoleon Bonaparte, Vincent van Gogh, Fiodor Dostojewski czy Juliusz Cezar.

Niestety, społeczeństwo nadal niewiele wie o padaczce. Atak padaczki budzi lęk, a osoby postronne często nie potrafią prawidłowo udzielić pomocy.

Telefoniczna Informacja Pacjenta

800 190 590

pacjent.gov.pl

NFZ

Narodowy Fundusz Zdrowia

diety.nfz.gov.pl

ŚRODA Z PROFILAKTYKĄ

NAUCZ SIĘ POMAGAĆ!

Padaczka jest zazwyczaj utożsamiana z drgawkami, czyli tak zwanym napadem *grand mal* (toniczno-kloniczym). Objawy takiego napadu są znane: utrata przytomności, wyprężenie ciała, a następnie drgawki, może wystąpić zasinienie ust i twarzy, „piana z ust”, przygryzienie języka, niekiedy bezwiedne oddanie moczu.

1. Pomóż choremu w razie napadu padaczkowego:

- Zachowaj spokój
- Zapewnij choremu możliwość przebywania w bezpiecznym położeniu (z dala od niebezpiecznych przedmiotów)
- Zabezpiecz miejsce, w którym znajduje się chory
- W miarę możliwości podłóż choremu coś miękkiego pod głowę, zdejmij okulary, rozepnij kołnierzyk
- Ułóż chorego na boku tak, aby zapewnić drożność dróg oddechowych
- Po przebudzeniu gdy chory jest senny pozwól mu zasnąć, w wypadku pobudzenia nadzoruj i chroń przed urazami
- Sprawdź na zegarku o której zaczął się atak, jeżeli będzie trwał dłużej niż 5 minut zadzwoń po karetkę

2. Czego **NIE ROBIĆ** w sytuacji napadu padaczkowego :

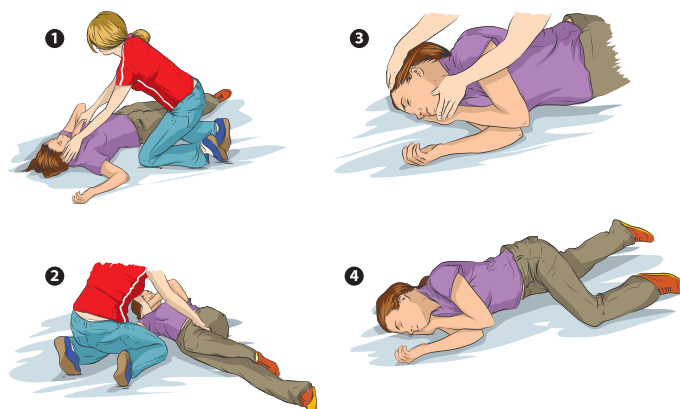
- Nie próbuj przytrzymywać i krępować ruchów chorego
- Nie wkładaj choremu niczego do ust czy między zęby
- Nie cuć chorego w żaden sposób, nie podawaj leków, płynów
- Nie przenoś chorego i nie podnoś go

3. Kiedy **BEZWZGLĘDNI**e dzwonić na numer alarmowy 112 lub 999:

- Jeżeli jest to pierwszy napad padaczkowy danej osoby
- Jeżeli chory doznał w trakcie napadu urazu np. głowy, zachłystnął się wodą, pokarmem, wymiocinami
- Kiedy po pierwszym napadzie następują kolejne
- Jeżeli chory ma problemy z oddychaniem po zakończonym napadzie, lub występują inne niepokojące objawy
- Jeżeli napad trwa dłużej niż 5 minut, lub dłużej niż zwykle

Zapamiętaj tych kilka prostych zasad, abyś w przyszłości potrafił pomóc osobie zmagającej się z nagłym atakiem.

Źródła: dr med. Magdalena Bosak, Padaczka, <https://www.mp.pl/pacjent/neurologia/choroby/146293,padaczka> (dostęp: 30.1.2020); broszura "Podróż po lawendowej krainie Karoliny" oraz www.PolskiegoStowarzyszeniaLudziCierpiącychnaPadaczkę.

Telefoniczna Informacja Pacjenta

800 190 590

pacjent.gov.pl

NFZ

Narodowy Fundusz Zdrowia

diety.nfz.gov.pl